

Βρυξέλλες, 26 Νοεμβρίου 2021
(OR. en)

14308/21

RECH 538
COMPET 865

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Με ημερομηνία: 26 Νοεμβρίου 2021

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 14126/21

Θέμα: Μελλοντική διακυβέρνηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας (EXE)
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου (έγκριση στις 26/11/2021)

Επισυνάπτονται για τις αντιπροσωπίες στο παράρτημα τα συμπεράσματα του Συμβουλίου για τη μελλοντική διακυβέρνηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας (EXE), που εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο κατά την 3830^η σύνοδό του στις 26 Νοεμβρίου 2021.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΕΡΕΥΝΑΣ
(ΕΧΕ)**

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ

- τα συμπεράσματά του τον Δεκέμβριο του 2015 σχετικά με την αναθεώρηση της συμβουλευτικής δομής του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας¹ στα οποία επανέλαβε τη σημασία που έχει μια λειτουργική συμβουλευτική δομή για τη διασφάλιση της συνεκτικής και αποτελεσματικής υλοποίησης του ΕΧΕ·
- την έκθεση της Επιτροπής Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας και Καινοτομίας (ERAC) του Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με το σχέδιο δράσης του 2019 για τη συμβουλευτική δομή του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας² και τα διδάγματα που αντλήθηκαν από αυτό, καθώς και τη γνωμοδότηση της ERAC του Δεκεμβρίου 2019 για το μέλλον του ΕΧΕ³·
- τα συμπεράσματά του τον Δεκέμβριο του 2020 σχετικά με τον νέο Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας⁴, στα οποία ο ΕΧΕ ορίζεται ως ένας τομέας με επίκεντρο τους ερευνητές, βασισμένος σε αξίες και με γνώμονα την αριστεία και τον αντίκτυπο, στον οποίο οι ερευνητές, η γνώση και η τεχνολογία υποστηρίζονται και μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα. Επίσης στα εν λόγω συμπεράσματα, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη καλούνται να αναπτύξουν το 2021 ένα θεματολόγιο πολιτικής για τον ΕΧΕ και ένα μοντέλο πολυεπίπεδης διακυβέρνησης για να υλοποιηθεί ο «νέος ΕΧΕ», λαμβάνοντας υπόψη τα σχετικά με τη διακυβέρνηση στοιχεία στην ανακοίνωση της Επιτροπής του Σεπτεμβρίου 2020 με θέμα «Ένας νέος ΕΧΕ για την έρευνα και την καινοτομία»⁵·

¹ 14875/15.

² ERAC 1212/20.

³ ERAC 1201/20.

⁴ 13567/20.

⁵ 11400/20 + ADD1.

ΝΕΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΟΥ EXE

1. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ την ανάγκη αναθεώρησης και μεταρρύθμισης του πλαισίου διακυβέρνησης του EXE, προκειμένου να αποτυπωθεί το μεταβληθέν περιβάλλον πολιτικής με επιπτώσεις στην έρευνα-καινοτομία (E&K), την ανάγκη προώθησης των απαραίτητων επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων για να διασφαλιστεί ο ηγετικός ρόλος μας στον τομέα της επιστήμης, καθώς και αποτελεσματικότερης αξιοποίησης του δυναμικού της E&K για την κοινωνία και την οικονομία·
2. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ την ευρύτερη κοινωνική αποδοχή του τομέα E&K και τις αυξημένες προσδοκίες ως προς τον ρόλο του, καθώς και την αξιοποίησή τους προκειμένου να αντιμετωπιστούν σημερινές και μελλοντικές κοινωνικές, περιβαλλοντικές και οικονομικές προκλήσεις που οφείλονται, μεταξύ άλλων, στην COVID-19 και την κλιματική αλλαγή· αυτό σημαίνει επίσης ότι απαιτείται μια ανανεωμένη, ισχυρότερη και συνεκτικότερη ευρωπαϊκή πολιτική E&K· ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ τη διαχρονική σημασία της βασικής επιστήμης που απορρέει από φιλέρευνο πνεύμα και ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να εξασφαλίσουν ισορροπία μεταξύ των δημόσιων επενδύσεων στον τομέα E&K που επικεντρώνονται σε συγκεκριμένες αποστολές και εκείνων που έχουν ως κινητήριο μοχλό την περιέργεια, ως προϋπόθεση για την επίτευξη του νέου EXE·
3. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι η επίτευξη των σκοπών και των στόχων που ορίζονται στο πλαίσιο του EXE απαιτεί ανάλυση προβλέψεων και ιεράρχηση προτεραιοτήτων ως προς τις πρωτοβουλίες πολιτικής E&K, αυξημένη ανάληψη πολιτικής ευθύνης και αποτελεσματικότερη μετουσίωση σε δράση μέσω συντονισμού σε ενωσιακό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο·
4. ΘΕΩΡΕΙ σημαντική την ειδική εταιρική σχέση μεταξύ της Ένωσης και των συνδεδεμένων χωρών, καθώς και τη συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους φορείς για την υλοποίηση του EXE· ΣΥΜΦΩΝΕΙ με την κατά περίπτωση προσέγγιση για τη συμμετοχή των συνδεδεμένων χωρών και των ενδιαφερόμενων φορέων στα όργανα διακυβέρνησης λαμβάνοντας υπόψη τους αντίστοιχους ρόλους τους στην υλοποίηση του EXE, καθώς και για τη συμμετοχή οικείων τρίτων χωρών· και ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ ότι η συνεργασία με τρίτες χώρες θα πρέπει να βασίζεται σε κοινές θεμελιώδεις αξίες και αρχές, συμπεριλαμβανομένης της ισόρροπης αμοιβαιότητας και του σεβασμού της ακαδημαϊκής ελευθερίας·

5. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ τις διατομεακές διαστάσεις της πολιτικής για τον ΕΧΕ ως ουσιώδη χαρακτηριστικά για τη διακυβέρνησή του, που απαιτούν κοινή ευθύνη και κατευθυντικότητα των πολιτικών δράσεων· ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι ο τομέας της Ε&Κ βρίσκεται στο επίκεντρο της πράσινης μετάβασης, του ψηφιακού μετασχηματισμού και άλλων διατομεακών στόχων πολιτικής, και θα πρέπει να συμβάλλει στον σχεδιασμό και την εφαρμογή των οικείων πολιτικών, για τις οποίες απαιτούνται βελτιωμένες διεπαφές συντονισμού και ανταλλαγές γνώσεων με τις σχετικές τομεακές πολιτικές σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο·
6. ΤΟΝΙΖΕΙ τον ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, το ενωσιακό πρόγραμμα-πλαίσιο για την Ε&Κ και οι μηχανισμοί πολιτικής συνοχής στη στήριξη του νέου ΕΧΕ·
7. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ τη σημασία της ενσωμάτωσης της διάστασης της ισότητας των φύλων στον σχεδιασμό, την εφαρμογή και την παρακολούθηση των πολιτικών στον τομέα της Ε&Κ και ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ τη συνδρομή της Διακήρυξης της Λιουμπλιάνα για την ισότητα των φύλων στην έρευνα και την καινοτομία στη δράση του ΕΧΕ στον τομέα αυτόν·

ΑΝΑΝΕΩΜΕΝΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΧΑΡΑΞΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΧΕ

8. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι για τον νέο ΕΧΕ και τις προτεραιότητές του απαιτείται συνολικός επανασχεδιασμός της τρέχουσας διακυβέρνησης του ΕΧΕ, με στόχο τον εξορθολογισμό των πόρων και την ενίσχυση της ικανότητάς του για αποτελεσματική εφαρμογή, με σεβασμό της θεσμικής ισορροπίας, της αρχής της επικουρικότητας και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων στον τομέα της Ε&Κ· ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι η νέα διακυβέρνηση του ΕΧΕ θα πρέπει να διαμορφωθεί, μεταξύ άλλων, με βάση τα ακόλουθα:
 - α. Το σύμφωνο για την έρευνα και την καινοτομία στην Ευρώπη (σύμφωνο για την Ε&Κ), που καθορίζει τις θεμελιώδεις αξίες και αρχές Ε&Κ για τον νέο ΕΧΕ, τους τομείς προτεραιότητας για τις δράσεις του ΕΧΕ και τους μηχανισμούς συντονισμού των πολιτικών·
 - β. Το θεματολόγιο πολιτικής για τον ΕΧΕ, που έχει σχεδιαστεί για να συμβάλει στους τομείς προτεραιότητας του συμφώνου για την Ε&Κ, και το οποίο καθορίζει τις εθελοντικές δράσεις του ΕΧΕ που ορίζονται και συντονίζονται σε ενωσιακό επίπεδο προκειμένου να επιτευχθούν τα συμφωνημένα αποτελέσματα·

Θεματολόγιο πολιτικής για τον EXE και δράσεις του EXE

9. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι για την επίτευξη του νέου EXE απαιτείται θεματολόγιο πολιτικής για τον EXE που διασφαλίζει ότι δεσμεύονται όλοι οι οικείοι δρώντες, ασπάζεται την ποικιλομορφία των εθνικών και περιφερειακών πλαισίων πολιτικής και ακολουθεί μια προσαρμοσμένη και εθελοντική προσέγγιση. Πρέπει να εγκρίνεται από το Συμβούλιο κάθε τρία χρόνια, μολονότι αναγνωρίζεται ο μακροπρόθεσμος χαρακτήρας ορισμένων δράσεων·
10. Οι δράσεις του EXE προσδιορίζονται στο θεματολόγιο πολιτικής του EXE προκειμένου να διασφαλιστεί ο αντίκτυπος, η αξιοπιστία και η αποτελεσματικότητα του νέου EXE, και η ουσιαστική εφαρμογή τους θα πρέπει να στοχεύει στην εκπλήρωση των ακόλουθων κριτηρίων:
- **Συνάφεια:** εξυπηρετούν τουλάχιστον έναν εκ των τομέων προτεραιότητας που προσδιορίζονται στη σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με ένα Σύμφωνο για την Έρευνα και την Καινοτομία και προσδίδουν σαφή προστιθέμενη αξία στην κοινή δράση·
 - **Βιωσιμότητα:** καθορίζουν σαφώς τον στόχο, το χρονοδιάγραμμα, τα ορόσημα, τους δρώντες και τη χρηματοδότησή τους, καθώς και την αναμενόμενη συμβολή τους στην υλοποίηση του EXE·
 - **Δέσμευση:** εξασφαλίζουν τη δέσμευση τουλάχιστον των μισών κρατών μελών της Ένωσης εκπροσωπώντας έτσι μια κρίσιμη μάζα, προκειμένου να επιτευχθεί ευρεία πολιτική υποστήριξη και να παρέχονται ευκαιρίες πέραν των συμμετεχόντων κρατών προς όφελος όλων των κρατών μελών·
11. ΣΥΜΦΩΝΕΙ με το θεματολόγιο πολιτικής για τον EXE για την περίοδο 2022-2024 όπως παρουσιάζεται στο παράρτημα, το ΘΕΩΡΕΙ δυναμικό έγγραφο που μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο προσαρμογών εκ μέρους του Συμβουλίου καθ' όλη τη διάρκειά του και ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να το εφαρμόσουν, σε συνεργασία με τις συνδεδεμένες χώρες, τους ενδιαφερόμενους φορείς και τις οικείες τρίτες χώρες, κατά περίπτωση·

12. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να υποβάλει επεξηγηματικά έγγραφα για κάθε δράση του EXE που ορίζεται στο παράρτημα και, σε αυτή τη βάση, καλεί την ERAC να εκφράσει τις απόψεις της για το θεματολόγιο πολιτικής για τον EXE έως τον Απρίλιο του 2022, προκειμένου να διευκολυνθούν τα κράτη μέλη και, κατά περίπτωση, οι συνδεδεμένες χώρες ώστε να προσδιορίσουν, εντός του πρώτου εξαμήνου του 2022, τις δράσεις του EXE στις οποίες επιθυμούν να συμμετάσχουν· ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη και τις συνδεδεμένες χώρες να παράσχουν πληροφορίες σχετικά με τη συμμετοχή τους σε εθνικό επίπεδο· ΤΟΝΙΖΕΙ ότι εναπόκειται σε κάθε κράτος μέλος και συνδεδεμένη χώρα να ορίσει τον τρόπο προσέγγισης, σε εθνικό επίπεδο, των δράσεων του EXE στις οποίες αποφασίζει να συμμετάσχει· ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη και τις συνδεδεμένες χώρες να καθορίσουν τη βέλτιστη εθνική διαδικασία για την καταχώριση πληροφοριών στη διαδικτυακή πλατφόρμα πολιτικής για τον EXE σχετικά με τα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων πιθανών μεταρρυθμίσεων ή επενδύσεων, που συνδέονται με τις επιλεγείσες δράσεις του EXE και τις προτεραιότητές του, μεταξύ άλλων εκείνες που αποτυπώνονται στα επιλεγέντα μέσα εθνικής πολιτικής, όπως οι στρατηγικές, τα εθνικά σχέδια δράσης ή οι χάρτες πορείας, κατά περίπτωση·

Αρχιτεκτονική της διακυβέρνησης του EXE

13. ΣΥΜΦΩΝΕΙ ότι ο ρόλος του Συμβουλίου όσον αφορά τη λήψη αποφάσεων και την καθοδήγηση της πολιτικής στο πλαίσιο της διακυβέρνησης του EXE περιλαμβάνει ιδίως την έγκριση μακροπρόθεσμης καθοδήγησης, υπό τη μορφή της σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με ένα Σύμφωνο για την Ε&Κ στην Ευρώπη, και μεσοπρόθεσμων προτεραιοτήτων, υπό τη μορφή του θεματολογίου πολιτικής για τον EXE, και στις δύο περιπτώσεις με βάση πρωτοβουλίες της Επιτροπής, καθώς και την έγκριση της αναθεώρησής τους σε συνέχεια της ενδιάμεσης αξιολόγησης του θεματολογίου πολιτικής για τον EXE και της αξιολόγησης του Συμφώνου για την Ε&Κ στην Ευρώπη αντίστοιχα· ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να ενημερώνει τακτικά το Συμβούλιο σχετικά με τις εργασίες του φόρουμ του EXE για τη μετάβαση, μεταξύ άλλων μέσω των προπαρασκευαστικών οργάνων του· ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ τον ρόλο του Συμβουλίου να παρέχει πρόσθετη πολιτική καθοδήγηση ανά πάσα στιγμή μέσω πρωτοβουλιών όπως τα συμπεράσματα του Συμβουλίου και οι αποφάσεις του Συμβουλίου σχετικά με οποιαδήποτε ζητήματα που αφορούν τον EXE και την Ε&Κ·

14. ΚΑΛΕΙ τις Προεδρίες του Συμβουλίου να εξετάσουν το ενδεχόμενο διοργάνωσης υπουργικών διασκέψεων στο πλαίσιο του EXE με στόχο την τεκμηρίωση της εξέλιξης του EXE με βάση το έργο των σχετικών οργάνων διακυβέρνησης του EXE, κατά περίπτωση⁶.
15. ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΕΙ ότι η Επιτροπή Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας και Καινοτομίας (ERAC) είναι η κοινή συμβουλευτική επιτροπή στρατηγικής πολιτικής υψηλού επιπέδου που παρέχει εγκαίρως συμβουλές στο Συμβούλιο, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη σχετικά με θέματα στρατηγικής πολιτικής για την E&K. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ως απαραίτητη την ανάθεση εντολής στην ERAC που θα της επιτρέπει να παρέχει συμβουλές σχετικά με τη στρατηγική κατεύθυνση της ευρωπαϊκής και εθνικής πολιτικής στον τομέα της E&K. ΣΥΝΙΣΤΑ η αναθεωρημένη εντολή να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, στοιχεία που αφορούν:
- τη γνωμοδότηση επί στρατηγικών κατευθυντήριων γραμμών πολιτικής και μελλοντικών τάσεων που απαιτούν τη βελτίωση των ενωσιακών και εθνικών πολιτικών στον τομέα της E&K, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειακών πολιτικών, μεταξύ άλλων σχετικά με το τρέχον και το μελλοντικό ενωσιακό πρόγραμμα-πλαίσιο της Ένωσης για την E&K καθώς και με άλλες ενωσιακές πρωτοβουλίες με γνώμονα την E&K.
 - τη λήψη πρωτοβουλιών για την επικαιροποίηση του θεματολογίου πολιτικής για τον EXE, μέσω της έγκαιρης παροχής στρατηγικών συμβουλών που τεκμηριώνονται και από τη συνεκτίμηση της προόδου που έχει σημειωθεί στις δράσεις του EXE.
 - τον προβληματισμό και την παροχή συμβουλών σχετικά με νέες απαιτήσεις πολιτικής, που πληρούν τα κριτήρια του θεματολογίου πολιτικής για τον EXE, καθ' όλη τη διάρκεια της εφαρμογής του θεματολογίου πολιτικής για τον EXE.
 - τις επαφές με δομές διακυβέρνησης και συντονισμού σε παρόμοιο επίπεδο σε άλλους συναφείς τομείς πολιτικής, όπως η τριτοβάθμια εκπαίδευση και η βιομηχανία.

⁶ 14989/18 και 13567/20.

16. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τον ρόλο του φόρουμ του EXE, συμπεριλαμβανομένων των πιθανών υποομάδων του, ως το όργανο που συστάθηκε από την Επιτροπή και είναι αρμόδιο για τη βελτίωση της συνεργασίας με σκοπό την αποτελεσματική εφαρμογή του θεματολογίου πολιτικής για τον EXE, στηρίζοντας την Επιτροπή και τα κράτη μέλη ώστε να υλοποιήσουν τις δράσεις του EXE· ΘΕΩΡΕΙ ότι το φόρουμ του EXE θα πρέπει:

- να σχεδιάζει από κοινού και να συντονίζει μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών την προετοιμασία των πρωτοβουλιών της Επιτροπής όσον αφορά μελλοντικές επικαιροποιήσεις του θεματολογίου πολιτικής για τον EXE και να συζητά την ευθυγράμμιση με άλλες πολιτικές·
- να σχεδιάζει από κοινού και να συντονίζει την υλοποίηση των δράσεων του EXE μεταξύ της Επιτροπής, των κρατών μελών και, κατά περίπτωση, των συνδεδεμένων κρατών, των ενδιαφερόμενων φορέων, καθώς και οικείων τρίτων χωρών·
- να αναλύει τα στοιχεία που απορρέουν από την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της εφαρμογής του θεματολογίου πολιτικής για τον EXE μέσω του πίνακα αποτελεσμάτων EXE και των πληροφοριών που παρέχονται μέσω της πλατφόρμας πολιτικής EXE και να συμβάλλει στις εργασίες της Επιτροπής για την εκπόνηση έκθεσης προς το Συμβούλιο·
- να ενεργεί ως φορέας διευκόλυνσης για την προετοιμασία πρόσθετων υποψήφιων δράσεων EXE μεταβλητής γεωμετρίας, με τη στήριξη της Ένωσης, κατά περίπτωση, καθώς και για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών σχετικά με εθνικές πολιτικές και εθνικά μέτρα για τον EXE·

ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

17. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να συστήσει, έως το τέλος του 2021, το φόρουμ του EXE· ΘΕΩΡΕΙ ότι η συμπροεδρία του φόρουμ του EXE από την Επιτροπή και έναν εκπρόσωπο κράτους μέλους θα έχει ως αποτέλεσμα την ενισχυμένη ανάληψη ευθύνης και την αποτελεσματικότερη υλοποίηση του νέου EXE· ομοίως, η προεδρία ή η συμπροεδρία των υποομάδων του μπορεί να ασκείται από την Επιτροπή και/ή ένα κράτος μέλος, ή η συμπροεδρία, με την επιφύλαξη συμφωνίας στο φόρουμ του EXE, να ασκείται από εκπρόσωπο συνδεδεμένης χώρας ή ενδιαφερόμενων φορέων·

18. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να υποβάλει στο Συμβούλιο έως τα μέσα του 2022 ένα πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης για την υλοποίηση του EXE, σχεδιασμένο από κοινού με το φόρουμ του EXE και να το ενημερώσει για την πρόοδο της υλοποίησης του θεματολογίου πολιτικής για τον EXE στο μέσον της περιόδου, με βάση συζητήσεις στο πλαίσιο του φόρουμ του EXE· ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ ότι ενδέχεται να ζητηθεί, ανά πάσα στιγμή, από την ERAC να γνωμοδοτήσει για τις εν λόγω πρωτοβουλίες·
19. ΣΥΝΙΣΤΑ η συμμετοχή σε επιλεγμένες συνεδριάσεις του φόρουμ του EXE ή σε συγκεκριμένα σημεία της ημερήσιας διάταξης κατά την προετοιμασία της πρωτοβουλίας της Επιτροπής για το θεματολόγιο πολιτικής για τον EXE να περιορίζεται στους εκπροσώπους της Επιτροπής και των κρατών μελών, συνεχίζοντας παράλληλα τις διαβουλεύσεις με τους ενδιαφερόμενους φορείς και τις συνδεδεμένες χώρες, καθώς και με οικείες τρίτες χώρες·
20. ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ τη σύσταση διευθύνουσας επιτροπής στο πλαίσιο του φόρουμ του EXE, αποτελούμενης από την Επιτροπή, την τρέχουσα και την επόμενη τριάδα Προεδριών του Συμβουλίου, για την προετοιμασία των συνεδριάσεών της· ΣΥΝΙΣΤΑ, βάσει σύστασης της διευθύνουσας επιτροπής, να εφαρμόζει το φόρουμ του EXE όσο το δυνατόν συνεπέστερη προσέγγιση όσον αφορά τη συμμετοχή συνδεδεμένων χωρών, οικείων τρίτων χωρών και ενδιαφερόμενων φορέων στις εργασίες του·
21. ΘΕΩΡΕΙ ότι οι ενδιαφερόμενοι φορείς θα πρέπει να συμμετέχουν πιο συστηματικά στην υλοποίηση του EXE σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο· ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι η συμμετοχή εθνικών ενδιαφερόμενων φορέων θα πρέπει να διασφαλίζεται σε εθνικό επίπεδο· όσον αφορά τις εργασίες του φόρουμ του EXE και των πιθανών υποομάδων του, ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να προβλέψει ότι το φόρουμ του EXE:

- θα μεριμνήσει για την αντιπροσωπευτική συμμετοχή στις σχετικές συνεδριάσεις του κεντρικών οργάνων σε επίπεδο ΕΕ ή άλλων κατάλληλων σχετικών αντιπροσωπευτικών οργάνων σε επίπεδο ΕΕ των ακόλουθων εφτά ειδών ενδιαφερομένων: πανεπιστημιακών και άλλων ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, οργανώσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της έρευνας και της τεχνολογίας, επιχειρήσεων προσανατολισμένων στην Ε&Κ, συμπεριλαμβανομένων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, μεμονωμένων ερευνητών και καινοτόμων, μεταξύ άλλων σε πρώιμο και ενδιάμεσο στάδιο της σταδιοδρομίας τους, υποδομές έρευνας, οργανώσεις χρηματοδότησης της Ε&Κ και ακαδημίες επιστημών·
- θα δημιουργήσει ανοικτό, διαδικτυακό, εθελοντικό μητρώο ενδιαφερόμενων φορέων προκειμένου να καταστήσει πιο διαφανή τη διαδικασία εντοπισμού των ενδιαφερόμενων φορέων του ΕΧΕ που συμμετέχουν στις εργασίες του φόρουμ του ΕΧΕ και των πιθανών υποομάδων τους, λαμβάνοντας υπόψη τα αντίστοιχα θεματικά πεδία·
- θα συνεκτιμήσει τη θεσμική αυτονομία δημόσιων και ιδιωτικών ερευνητικών οργανισμών και ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης κατά την εξέταση δυνητικών μεταρρυθμίσεων των πολιτικών στον τομέα της Ε&Κ σε όλα τα σχετικά επίπεδα·

22. ΣΥΜΦΩΝΕΙ να επανεξετάσει την εντολή της ERAC προκειμένου να αντικατοπτρίζει τη νέα διακυβέρνηση του ΕΧΕ, συμπεριλαμβανομένου του περιορισμού της ιδιότητας μέλους σε εκπροσώπους κρατών μελών με εκτελεστικές αρμοδιότητες υψηλού επιπέδου για πολιτικές στον τομέα της Ε&Κ· ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ την προστιθέμενη αξία της συμπροεδρίας της ERAC από τους εκπροσώπους των κρατών μελών και την Επιτροπή και ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ να καλούνται συνδεδεμένες χώρες, καθώς και οικείες τρίτες χώρες, εξωτερικοί εμπειρογνώμονες και ενδιαφερόμενοι φορείς στις σχετικές συνεδριάσεις της ERAC για συγκεκριμένα θέματα της ημερήσιας διάταξης· ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ η τρέχουσα και η επόμενη τριάδα Προεδριών του Συμβουλίου να εκπροσωπούνται στο διοικητικό συμβούλιο της ERAC, το οποίο επιλέγει και προετοιμάζει τα θέματα που θα αποτελέσουν αντικείμενο στρατηγικής συζήτησης στην ERAC, με την υποστήριξη, όπου αρμόζει, από ειδικές ομάδες της ERAC, και, κατά περίπτωση, με βάση τις εργασίες του φόρουμ του ΕΧΕ·
23. ΘΕΩΡΕΙ ότι η δημιουργία υποομάδων περιορισμένης θητείας του φόρουμ του ΕΧΕ, που εστιάζουν στην επίτευξη αποτελεσμάτων και δεσμεύονται ως προς συγκεκριμένους στόχους, θα πρέπει να αποτελεί την προκαθορισμένη προσέγγιση για την υλοποίηση των δράσεων του ΕΧΕ·

24. ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ, για τον συντονισμό και την εφαρμογή της πολιτικής Ε&Κ στον τομέα των ερευνητικών υποδομών και των εταιρικών σχέσεων Ε&Κ, οι μόνιμες δομές διακυβέρνησης, το Ευρωπαϊκό Στρατηγικό Φόρουμ Ερευνητικών Υποδομών (ESFRI), ο Κόμβος Γνώσης των Συμπράξεων και το διοικητικό συμβούλιο του Ευρωπαϊκού Νέφους Ανοικτής Επιστήμης (EOSC) να συνεχίσουν τις εργασίες τους ως ανεξάρτητες ομάδες εμπειρογνομόνων της Επιτροπής καθώς και να συντονίζονται στενά με το φόρουμ του EXE και να το ενημερώνουν τακτικά· ΤΟΝΙΖΕΙ ότι οι δομές αυτές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την ανανεωμένη προσέγγιση διακυβέρνησης του EXE, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας να λειτουργεί υπό την προεδρία ή τη συμπροεδρία εκπροσώπων της Επιτροπής ή/και των κρατών μελών·
25. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ πως οι ερευνητικές υποδομές σε όλα τα επίπεδα, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών υποδομών, παίζουν έναν ρόλο ολοκλήρωσης και έναν διαρθρωτικό ρόλο στο ευρωπαϊκό οικοσύστημα γνώσης και καινοτομίας, ΥΙΟΘΕΤΕΙ τον οδικό χάρτη του ESFRI που εγκρίθηκε το 2021, ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ την εν εξελίξει αξιολόγηση του νομικού πλαισίου της Κοινοπραξίας Ευρωπαϊκής Ερευνητικής Υποδομής (KEEY) και ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ την πρόσκλησή του προς την Επιτροπή να υποβάλει την επόμενη έκθεση υλοποίησης της KEEY έως το 2022·
26. ΣΥΜΦΩΝΕΙ ότι οι υφιστάμενες ομάδες που σχετίζονται με τον EXE: οι ειδικές συνθέσεις της ERAC και συγκεκριμένα η GPC (ομάδα υψηλού επιπέδου για τον κοινό προγραμματισμό) και το SFIC (στρατηγικό φόρουμ για τη διεθνή επιστημονική και τεχνολογική συνεργασία) και οι μόνιμες ομάδες για τους ανθρώπινους πόρους και την κινητικότητα, για τη διάσταση του φύλου στην έρευνα και την καινοτομία και για την ανοικτή επιστήμη και καινοτομία καταργούνται ως ομάδες στο πλαίσιο του Συμβουλίου· ΣΥΝΙΣΤΑ να ληφθεί υπόψη το έργο τους και, εφόσον έτσι αποφασιστεί στο πλαίσιο του φόρουμ του EXE, να συνεχιστεί στο πλαίσιο του φόρουμ του EXE, στον βαθμό που συμβάλλει στην υλοποίηση του νέου θεματολογίου πολιτικής για τον EXE·
27. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τη νέα παγκόσμια προσέγγιση στην έρευνα και την καινοτομία όπως διατυπώνεται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου με τίτλο «Παγκόσμια προσέγγιση στην έρευνα και την καινοτομία – Η στρατηγική της Ευρώπης για τη διεθνή συνεργασία σε έναν μεταβαλλόμενο κόσμο», ΣΥΝΙΣΤΑ τη σύσταση μόνιμης υποομάδας του φόρουμ του EXE, υπό τη συμπροεδρία των κρατών μελών και της Επιτροπής, προκειμένου να ληφθούν υπόψη και να συνεχιστούν οι εργασίες του SFIC·

28. ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη, τις συνδεδεμένες και άλλες σχετικές τρίτες χώρες να εξασφαλίσουν κατάλληλους πόρους για την υλοποίηση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των δράσεων και προτεραιοτήτων του ΕΧΕ σε εθνικό ή/και περιφερειακό επίπεδο·
- ΠΑΡΟΤΡΥΝΕΙ την Επιτροπή να καταβάλει προσπάθειες για τη μείωση της γραφειοκρατίας και του διοικητικού φόρτου κατά την υλοποίηση της διαδικτυακής πλατφόρμας πολιτικής και τη διεξαγωγή διμερών διαλόγων μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής.
-

ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΧΕ 2022-2024

Το θεματολόγιο πολιτικής για τον ΕΧΕ περιλαμβάνει έναν κατάλογο εθελοντικών δράσεων του ΕΧΕ για την περίοδο 2022-2024 με σκοπό τη συμβολή στους τομείς προτεραιότητας που καθορίζονται στη σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με ένα Σύμφωνο για την Έρευνα και την Καινοτομία στην Ευρώπη. Αποτελεί ένα πρώτο βήμα για μια διεξοδική ενασχόληση με τους τομείς προτεραιότητας που ορίζονται στο Σύμφωνο. Τα κράτη μέλη και οι συνδεδεμένες χώρες καλούνται να προσδιορίσουν σε ποιες δράσεις επιθυμούν να συμμετάσχουν και να καθορίσουν τον τρόπο προσέγγισης των δράσεων αυτών σε εθνικό επίπεδο. Σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα, μεταγενέστερες εκδόσεις του θεματολογίου πολιτικής για τον ΕΧΕ θα συμπληρώσουν περαιτέρω τις δράσεις αυτές.

Βασίζεται κυρίως στην ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Ένας νέος ΕΧΕ για την έρευνα και την καινοτομία» και στα συμπεράσματα του Συμβουλίου του Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με τον «Νέο Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας», του Μαΐου 2021 με τίτλο «Εμβάθυνση του ΕΧΕ: Παροχή ελκυστικών και βιώσιμων σταδιοδρομιών και συνθηκών εργασίας στους ερευνητές και υλοποίηση της κυκλοφορίας επιστημόνων», και του Σεπτεμβρίου 2021 σχετικά με την «Παγκόσμια προσέγγιση στην έρευνα και την καινοτομία».

Οι ακόλουθες δράσεις του ΕΧΕ διατάσσονται σύμφωνα με τους τομείς προτεραιότητας του Συμφώνου για την Έρευνα και την Καινοτομία:

Τομέας προτεραιότητας: Εμβάθυνση μιας πραγματικά λειτουργικής εσωτερικής αγοράς γνώσης

Δράσεις του EXE	Εκβάσεις
1. Διευκόλυνση της ανοικτής ανταλλαγής γνώσεων και της περαιτέρω χρησιμοποίησης των ερευνητικών εκροών, μεταξύ άλλων μέσω της ανάπτυξης του Ευρωπαϊκού Νέφους Ανοικτής Επιστήμης (EOSC)	- Χρήση των αρχών της ανοικτής επιστήμης και εντοπισμός βέλτιστων πρακτικών ανοικτής επιστήμης - Ανάπτυξη των βασικών συνιστωσών και υπηρεσιών του EOSC και συνένωση των υφιστάμενων υποδομών δεδομένων στην Ευρώπη, με στόχο τη διαλειτουργικότητα των ερευνητικών δεδομένων - Θέσπιση μηχανισμού παρακολούθησης για τη συλλογή δεδομένων και τη συγκριτική αξιολόγηση των επενδύσεων, των πολιτικών, των εκροών της ψηφιακής έρευνας, των δεξιοτήτων ανοικτής επιστήμης και των δυνατοτήτων των υποδομών που σχετίζονται με το EOSC
2. Πρόταση νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου της ΕΕ για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και τα δεδομένα που να λαμβάνει υπόψη τον τομέα της έρευνας	- Προσδιορισμός των φραγμών και των προκλήσεων όσον αφορά την πρόσβαση και την περαιτέρω χρησιμοποίηση των αποτελεσμάτων της Ε&Κ που χρηματοδοτούνται από το δημόσιο και των δημοσιεύσεων και δεδομένων για επιστημονικούς σκοπούς, και προσδιορισμός των δυνητικών επιπτώσεων στην έρευνα, μέσω ανάλυσης των σχετικών διατάξεων της νομοθεσίας της ΕΕ για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και τα δεδομένα και των σχετικών ρυθμιστικών πλαισίων, καθώς και των σχετικών θεσμικών και εθνικών πρωτοβουλιών - Πρόταση νομοθετικών και μη νομοθετικών μέτρων για τη βελτίωση του ισχύοντος νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου της ΕΕ για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και τα δεδομένα
3. Πρόοδος στη μεταρρύθμιση του συστήματος αξιολόγησης για την έρευνα, τους ερευνητές και τα ιδρύματα ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα, οι επιδόσεις και ο αντίκτυπός τους	- Ανάλυση των νομικών και διοικητικών φραγμών σε εθνικό και διακρατικό επίπεδο για ένα σύγχρονο σύστημα αξιολόγησης της έρευνας - Δημιουργία συνασπισμού ευρωπαϊών χρηματοδοτών της έρευνας και ερευνητών που συμφωνούν σε μια νέα προσέγγιση για την αξιολόγηση της έρευνας, μετά από ευρείες και χωρίς αποκλεισμούς διαβουλεύσεις σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο - Σχέδιο υλοποίησης του συνασπισμού για να τεθεί σε εφαρμογή η νέα προσέγγιση, συμπεριλαμβανομένων πιλοτικών έργων σε διάφορους τομείς

4. Προώθηση ελκυστικών και βιώσιμων ερευνητικών σταδιοδρομιών, ισόρροπης κυκλοφορίας ταλέντων και διεθνούς, διεπιστημονικής και διατομεακής κινητικότητας σε ολόκληρο τον EXE	• Ανάπτυξη ευρωπαϊκού πλαισίου για ερευνητικές σταδιοδρομίες και εργαλειοθήκης μέτρων στήριξης για τη βελτίωση της ελκυστικότητας των ερευνητικών σταδιοδρομιών στον ακαδημαϊκό χώρο και πέραν αυτού • Δρομολόγηση παρατηρητηρίου για τις ερευνητικές σταδιοδρομίες • Αναθεώρηση της Χάρτας και του Κώδικα Δεοντολογίας για τους ερευνητές • Δημιουργία της πλατφόρμας ταλέντων του EXE ως υπηρεσίας μίας στάσης / διαδικτυακής πύλης πρόσβασης προς τις υπηρεσίες, το δίκτυο και τις πύλες EURAXESS, συμπεριλαμβανομένων των HRS4R, και RESAVER • Δρομολόγηση της πρωτοβουλίας ERA4You για την προώθηση της κυκλοφορίας ταλέντων μεταξύ τομέων και σε ολόκληρη την ΕΕ • Ανταλλαγή ορθών πρακτικών όσον αφορά τα συστήματα E&K για τη στήριξη της ισόρροπης κυκλοφορίας εγκεφάλων • Πιλοτικές δραστηριότητες για το ευρωπαϊκό πλαίσιο για τις σταδιοδρομίες στην έρευνα σε συνεργασία με ευρωπαϊκές συμμαχίες πανεπιστημίων
---	---

5. Προώθηση της ισότητας των φύλων και προώθηση της συμπεριληπτικότητας, λαμβανομένης υπόψη της Διακήρυξης της Λιουμπλιάνα	• Ανάπτυξη μηχανισμού συντονισμού πολιτικής για τη στήριξη όλων των πτυχών της ισότητας των φύλων μέσω συμπεριληπτικών πολιτικών και σχεδίων για την ισότητα των φύλων, και δημιουργία ειδικού δικτύου της ΕΕ για την εφαρμογή τους • Στρατηγική για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής παρενόχλησης στο ευρωπαϊκό σύστημα Ε&Κ και για την εξασφάλιση της ισότητας των φύλων στα εργασιακά περιβάλλοντα μέσω θεσμικών αλλαγών σε κάθε οργανισμό χρηματοδότησης της έρευνας ή ερευνητικό οργανισμό • Μια προσέγγιση πολιτικής για την ενίσχυση της ισότητας των φύλων που αντιμετωπίζει την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου με σκοπό την προώθηση του νέου ΕΧΕ • Κατάρτιση αρχών για την ενσωμάτωση και την αξιολόγηση της οπτικής του φύλου στο περιεχόμενο της έρευνας και της καινοτομίας σε συνεργασία με τους εθνικούς οργανισμούς χρηματοδότησης της έρευνας
6. Εμβάθυνση του ΕΧΕ μέσω της προστασίας της ακαδημαϊκής ελευθερίας στην Ευρώπη	• Διευκόλυνση της ανάπτυξης μιας πολιτικής προσέγγισης για τη διασφάλιση της ελευθερίας της επιστημονικής έρευνας στην Ευρώπη, με βάση τη διακήρυξη της Βόννης για την ελευθερία της επιστημονικής έρευνας • Υποστήριξη των ενδιαφερόμενων οργανισμών για την εφαρμογή των συστάσεων των κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις ξένες παρεμβάσεις • Δημοσίευση μιας πρώτης ευρωπαϊκής έκθεσης παρακολούθησης σχετικά με την ελευθερία της επιστημονικής έρευνας
7. Αναβάθμιση των οδηγιών της ΕΕ για καλύτερη αξιοποίηση των γνώσεων	• Ανάπτυξη και υιοθέτηση κατευθυντήριων αρχών για την αξιοποίηση της γνώσης • Ανάπτυξη κώδικα ορθής πρακτικής για την έξυπνη χρήση της διανοητικής ιδιοκτησίας από κοινού με τους ενδιαφερόμενους φορείς • Ανάπτυξη κώδικα ορθής πρακτικής για τους ερευνητές στον τομέα της τυποποίησης

8. Ενίσχυση της βιωσιμότητας, της προσβασιμότητας και της ανθεκτικότητας των ερευνητικών υποδομών στον ΕΧΕ	• Στρατηγική ανάλυση του τοπίου των ευρωπαϊκών ερευνητικών υποδομών • Ευρύτερη και πιο βιώσιμη πρόσβαση στις ευρωπαϊκές ερευνητικές υποδομές και τις υπηρεσίες τους για όλες τις χώρες, και αναθεώρηση του Ευρωπαϊκού Χάρτη Πρόσβασης στις Ερευνητικές Υποδομές • Επικαιροποίηση του χάρτη πορείας του ESFRI και εφαρμογή του πλαισίου παρακολούθησης των επιδόσεων των ερευνητικών υποδομών • Έκθεση σχετικά με το πλαίσιο της KEEY • Αυξημένη συνεργασία μεταξύ ερευνητικών υποδομών, ηλεκτρονικών υποδομών και ενδιαφερόμενων φορέων, μεταξύ άλλων μέσω του EOSC
9. Προώθηση θετικού περιβάλλοντος και ισότιμων όρων ανταγωνισμού για διεθνή συνεργασία βασισμένη στην αμοιβαιότητα	• Περαιτέρω ανάπτυξη αξιών και αρχών για τη διεθνή συνεργασία στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας, όπως ορίζονται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου με τίτλο «Παγκόσμια προσέγγιση στην έρευνα και την καινοτομία — Η στρατηγική της Ευρώπης για τη διεθνή συνεργασία σε έναν μεταβαλλόμενο κόσμο» που πρέπει να προωθηθούν στο πλαίσιο πολυμερών διαλόγων με χώρες εταίρους και σε διεθνή φόρουμ • Δρομολόγηση μιας πιλοτικής πρωτοβουλίας σχετικά με την προσέγγιση «Ομάδα Ευρώπη» για μια συγκεκριμένη περιοχή του κόσμου και/ή ένα συγκεκριμένο θέμα • Κατάρτιση ενός ευρωπαϊκού θεματολογίου για την επιστημονική διπλωματία • Προώθηση συντονισμένης κοινής προσέγγισης για δραστηριοποίηση σε πολυμερείς πρωτοβουλίες

Τομέας προτεραιότητας: Από κοινού αντιμετώπιση των προκλήσεων που θέτει η διττή, πράσινη και ψηφιακή, μετάβαση και αύξηση της συμμετοχής της κοινωνίας στον EXE

Δράσεις του EXE	Εκβάσεις
10. Να καταστούν οι αποστολές και οι εταιρικές σχέσεις της ΕΕ στον τομέα της Ε&Κ βασικοί συνεισφέροντες στον EXE	• Ανταλλαγή πληροφοριών, ευαισθητοποίηση και ενίσχυση του αισθήματος ευθύνης για τις αποστολές Ε&Κ της ΕΕ σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, προκειμένου να προωθηθεί η συμμετοχή των πολιτών • Παρακολούθηση των επιδόσεων των εταιρικών σχέσεων και του τρόπου με τον οποίο συμβάλλουν στον νέο EXE και στο σύνολο αξιών και αρχών του (με βάση το έργο του Κόμβου Γνώσης των Συμπράξεων)
11. Ένας EXE για τον πράσινο μετασχηματισμό	• Προσέγγιση πολιτικής για ένα πλαίσιο συνεργασίας για ασφαλείς και βιώσιμες τεχνολογίες ενέργειας με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και γνώμονα την Ε&Κ • Ανάπτυξη πιλοτικής δράσης Ε&Κ του EXE για το πράσινο υδρογόνο, με παράλληλη διασφάλιση της συνοχής με άλλες συναφείς πρωτοβουλίες και με την επιφύλαξη της σημασίας μιας ευρύτερης προσέγγισης πολιτικής για την Ε&Κ περί το υδρογόνο • ERA4FutureWork: προσέγγιση πολιτικής (σε εθνικό, περιφερειακό, τοπικό και ενωσιακό επίπεδο) σχετικά με τη χρηματοδότηση Ε&Α για το μέλλον της εργασίας

12. Επιτάχυνση της πράσινης/ψηφιακής μετάβασης των βασικών βιομηχανικών οικοσυστημάτων της Ευρώπης	• Διαδικασία διαβούλευσης σχετικά με τις ανάγκες των βιομηχανιών που σχετίζονται με την Ε&Κ, συμπεριλαμβανομένων των αναγκών για δεξιότητες/αναβάθμιση δεξιοτήτων, της ψηφιοποίησης, της τυποποίησης με γνώμονα την Ε&Κ, των κοινών τεχνολογικών χαρτών πορείας και των ερευνητικών και τεχνολογικών υποδομών • Ανάπτυξη ισχυρού πλαισίου πολιτικής για την καλύτερη στήριξη της βασικής έρευνας σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο με σκοπό τη δημιουργία ρηξικέλευθης γνώσης και καινοτομίας • Ανάπτυξη μιας προσέγγισης πολιτικής για τη σύνδεση των βιομηχανικών πολιτικών και των πολιτικών Ε&Κ, ιδίως όσον αφορά τον τρόπο επιτάχυνσης της βιομηχανικής υιοθέτησης των αποτελεσμάτων της Ε&Κ, και δρομολόγηση πιλοτικών έργων στα βιομηχανικά οικοσυστήματα μεταφορών και ενέργειας • Ανάπτυξη χαρτών πορείας βιομηχανικής τεχνολογίας σχετικά με τεχνολογίες χαμηλών εκπομπών άνθρακα για ενεργοβόρες βιομηχανίες και σχετικά με κυκλικές βιομηχανικές τεχνολογίες • Ανάπτυξη μηχανισμού συντονισμού για την παροχή στη βιομηχανία των τεχνολογικών υποδομών που απαιτούνται για τη δοκιμή, την επικύρωση και την ευρεία υιοθέτηση των καινοτομιών • Ενασχόληση με την κοινωνική προσαρμογή της πράσινης (και της ψηφιακής) μετάβασης
13. Ενδυνάμωση των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ώστε να αναπτυχθούν σύμφωνα με τον ΕΧΕ και σε συνέργεια με τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης	• Στήριξη των πανεπιστημίων κατά την ψηφιακή τους μετάβαση, μεταξύ άλλων μέσω πρωτοβουλιών όπως τα Συνδεδεμένα Πανεπιστήμια • Ανάπτυξη και υιοθέτηση πολιτικής προσέγγισης για τον εφοδιασμό των ερευνητών με τις δεξιότητες που απαιτούνται για μια διαλειτουργική σταδιοδρομία στον ακαδημαϊκό χώρο και πέραν αυτού • Πολιτική προσέγγιση όσον αφορά τη μελλοντική στήριξη σε επίπεδο ΕΕ για την περαιτέρω ανάπτυξη των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, μεταξύ άλλων μέσω μιας ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας αριστείας και της εδραίωσης της πρωτοβουλίας για τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια
14. Φέρνοντας την επιστήμη πιο κοντά στους πολίτες	• Κλιμάκωση της πρωτοβουλίας για τα πλαστικά «Plastic Pirates — Go Europe!» • Πρεμιέρα της Ευρωπαϊκής Πόλης για την Επιστήμη, κατά τη διάρκεια του Ευρωπαϊκού Έτους Νεολαίας, και δικτύωση διαφόρων ευρωπαϊκών πόλεων. • Ανάλυση σκοπιμότητας για ένα ενοποιημένο «δίκτυο μέσω ενημέρωσης της ΕΕ για την επιστήμη» για τη διασφάλιση πιο τεκμηριωμένων δημοσιογραφικών αναφορών σχετικά με την επιστήμη • Πρόταση μηχανισμού συντονισμού των πολιτικών σχετικά με τις πρακτικές δραστηριοποίησης του κοινού, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής των πολιτών στις επιστημονικές διαδικασίες

Τομέας προτεραιότητας: Ενίσχυση της πρόσβασης στην αριστεία στους τομείς της έρευνας και της καινοτομίας σε ολόκληρη την Ένωση

Δράσεις του EXE	Εκβάσεις
15. Δημιουργία περιφερειακών και εθνικών οικοσυστημάτων E&K για τη βελτίωση της περιφερειακής/εθνικής αριστείας και ανταγωνιστικότητας	- Καθορισμός και πιλοτική δρομολόγηση κόμβων EXE για να καταστεί δυνατή η ανάδειξη ανταγωνιστικών οικοσυστημάτων E&K σε ολόκληρη την ΕΕ, για την κάλυψη χωρικών κενών και για τη διασφάλιση ευκολότερης ροής ταλέντων και επενδύσεων - Διαδικασία διαβούλευσης σχετικά με μελλοντικές διμερείς δραστηριότητες συνεργασίας E&K για την ενίσχυση και τη σύνδεση της αριστείας στον τομέα της E&K στον EXE
16. Βελτίωση της πρόσβασης στην αριστεία σε ολόκληρη την ΕΕ	- Δημιουργία ειδικού άξονα εργασίας στο φόρουμ του EXE για τη βελτίωση της πρόσβασης στην αριστεία - Σχεδιασμός και εφαρμογή εξατομικευμένης στήριξης σε μεμονωμένα κράτη μέλη - Πολιτική προσέγγιση σχετικά με τις δυνατότητες του COST να βελτιώσει την πρόσβαση στην αριστεία σε ολόκληρη την ΕΕ
17. Ενίσχυση της στρατηγικής ικανότητας των δημόσιων ερευνητικών οργανισμών της Ευρώπης	Υλοποίηση πρωτοβουλίας για τη διαχείριση της επιστήμης, με τη συμμετοχή τουλάχιστον 100 ιδρυμάτων σε όλη την Ευρώπη

**Τομέας προτεραιότητας: Προώθηση συντονισμένων επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων
έρευνας και καινοτομίας**

Δράσεις του EXE	Εκβάσεις
18. Διευκόλυνση εθνικής διαδικασίας ή προετοιμασίας φορέα πολιτικής EXE για τον προσδιορισμό τρεχόντων ή προγραμματισμένων μέτρων που συμβάλλουν στην υλοποίηση του EXE	• Παροχή συντονισμού μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών για τον καθορισμό και την εφαρμογή εθνικών προσεγγίσεων πολιτικής για τη στήριξη του EXE
19. Θέσπιση αποδοτικού και αποτελεσματικού μηχανισμού παρακολούθησης του EXE	• Ανάπτυξη της διαδικτυακής πλατφόρμας πολιτικής για τον EXE με στόχο ένα συνεκτικό, εύρωστο και ποιοτικά δοκιμασμένο εθνικό σύστημα υποβολής εκθέσεων που θα τροφοδοτεί τη διαδικτυακή πλατφόρμα πολιτικής, λαμβάνοντας υπόψη τα υφιστάμενα μέσα • Δημιουργία του πίνακα αποτελεσμάτων του EXE με σκοπό την παρακολούθηση της προόδου ως προς τις προτεραιότητες του EXE σε επίπεδο ΕΕ, και της προόδου των επιμέρους δράσεων του EXE σε επίπεδο κρατών μελών, λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων μέσων
20. Στήριξη της ιεράρχησης, του συντονισμού και της κατεύθυνσης των επενδύσεων και των μεταρρυθμίσεων Ε&Κ	• Ανάπτυξη, και προώθηση της υιοθέτησης, πολιτικής και επενδυτικής προσέγγισης, μέσω διμερών και πολυμερών διαλόγων πολιτικής, προκειμένου να υποστηριχθούν τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη κατά την ιεράρχηση των επενδύσεων Ε&Κ, συμπεριλαμβανομένων συνεργειών μεταξύ προγραμμάτων της ΕΕ και εθνικών προγραμμάτων και εφαρμογή διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων